

Aprob,
Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

RAPORT

privind vizita desfășurată la Centrul de Reținere și Arestare preventivă nr. 1, București

Sumar:

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Centrul de reținere și Arestare Preventivă nr. 1, este structurat pe 3 capitole, după cum urmează:

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată
3. Recomandări

1. Cadrul general și organizarea vizitei

În temeiul art. 14 alin. (1) și a art. 29⁷ alin. (3) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, instituția Avocatul Poporului a efectuat în perioada 15 iunie 2016, o vizită la Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 1, având ca obiective verificarea condițiilor de detenție și tratamentul aplicat persoanelor private de libertate, precum și aspectele sesizate prin petiții adresate instituției Avocatul Poporului.

La efectuarea vizitei au participat domnul _____ și doamna dr. _____, consilieri în cadrul Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție și domnul _____, reprezentantul Organizației Neguvernamentale „Fundația pentru Apărarea Cetățenilor Împotriva Abuzurilor Statului”.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată și din interviuri

Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 1 funcționează în clădirea din str. George Georgescu nr. 1-3, sector 4, municipiul București (demisol și parter) și se află în subordinea Serviciului de Reținere și Arestare Preventivă (funcționează în aceeași clădire, la etajele 1 și 2) din cadrul Direcției Generale de Poliție a Municipiului București.

Referitor la perioada de cazare în centru, persoanele rămân aici cel puțin 2-3 săptămâni, ulterior fiind transferate către secțiile de arestare preventivă din sistemul penitenciar, în momentul în care urmărirea penală este finalizată.

a) Referitor la numărul persoanelor custodiate și capacitatea de cazare

Din discuțiile purtate cu conducerea Centrului de Reținere și Arestare Preventivă nr. 1 a rezultat faptul că, acesta avea o capacitate de cazare de 142 locuri (dispuse pe două nivele – demisol și parter) și erau cazate 43 persoane private de libertate (la parterul clădirii).

La momentul efectuării vizitei, în Centru se efectua o acțiune de deratizare/dezinsecție/dezinfecție (în baza unui contract de servicii încheiat cu firma specializată S.C. SABLAM TOT S.R.L., pe perioada 01.04 – 01.07.2016.), motiv pentru care, la demisol nu erau cazate persoane private de libertate, acestea fiind transferate temporar până la finalizarea

acțiunii menționate, la alte centre de reținere și arestare preventivă din București, Teleorman, Ialomița și Giurgiu.

Persoanele private de libertate cazate la parterul Centrului beneficiau de pat individual și la momentul efectuării vizitei, nu exista fenomenul de supraaglomerare.

b) Referitor la condițiile de cazare

Cu ocazia vizitării Centrului de Reținere și Arestare Preventivă nr. 1, s-au constatat următoarele:

La demisol erau 19 camere (4-6 paturi instalate) destinate cazării persoanelor private de libertate de sex masculin, iar parterul era prevăzut cu 11 camere (4 paturi instalate) destinate cazării persoanelor private de libertate de sex feminin.

Camerele de deținere aveau dimensiuni cuprinse între 12 mp. și 14 mp.

Persoanele private de libertate cazate beneficiau de pat individual și nu exista la momentul efectuării vizitei, fenomenul de supraaglomerare.

În camerele vizitate (de la parter) luminatul natural era asigurat de ferestre din termopan (aflate în stare bună de funcționare), iar iluminatul artificial era asigurat cu tuburi de neon. Camerele erau dotate cu mobilier (masă, scaun), televizor, chiuvetă, calorifer, aparat aer condiționat și erau prevăzute cu lumină de veghe.

Toate camerele de deținere vizitate erau prevăzute cu grup sanitar propriu de forma unei cabine cu dimensiunea de aproximativ 1 mp. Grupurile sanitare erau dotate cu wc turcesc și instalație de duș nouă, modernă și **nu erau prevăzute cu sistem de iluminare artificială. Totodată, în camera P4 nu exista ușă de acces în grupul sanitar, acesta fiind despărțit de restul camerei de o perdea care nu asigura în totalitate intimitatea persoanelor private de libertate.**

Cu privire la cazarmamentul din dotarea camerelor, acesta era asigurat de către Centru. Totuși, persoanele private de libertate aveau lenjerie de pat personală. În ceea ce privește saltelele, acestea erau corespunzătoare și se încadrau în perioada de folosire și întrebuințare.

Din discuțiile cu conducerea Centrului a rezultat faptul că, apa rece era furnizată permanent, centrul fiind racordat la rețeaua de apă și canalizare a municipiului București. Centrul dispunea de centrală termică proprie, astfel că exista permanent apă caldă și încălzire

corespunzătoare pe timpul sezonului rece. Apa caldă pentru îmbăierea și igiena persoanelor private de libertate se distribuiau zilnic conform programului aprobat de conducerea Centrului.

În toate camerele de cazare erau mape cu documente care conțineau informații privind drepturile persoanelor private de libertate și adresele unor instituții unde puteau face sesizări în legătură cu încălcarea unor drepturi.

c) Referitor la condițiile igienico-sanitare

Persoanelor private de libertate cazate în Centru, li se asigurau produse igienico-sanitare de strictă necesitate, cum ar fi: săpun, aparate de ras de unic folosință, hârtie igienică.

Totodată acestea aveau posibilitatea de a primi de la familie cu ocazia vizitelor, lenjerie, obiecte de îmbrăcăminte, articole de toaletă, produse necesare pentru igiena zilnică.

De asemenea, persoanele private de libertate se puteau aproviziona cu diverse produse și prin intermediul cumpărăturilor de la magazinul din apropierea unității.

Igienizarea camerelor de deținere se realiza după identificarea problemelor pe fiecare cameră și în conformitate cu necesarul de lucrări de reparații curente și întreținere pentru anul 2016. Astfel, la momentul efectuării vizitei nu s-a constatat prezența insectelor dăunătoare sau a rozătoarelor.

Curățenia la nivelul camerelor de detenție era asigurată/menținută și prin participarea persoanelor private de libertate, din fiecare cameră în parte.

Totodată, camerele aveau pereții zugrăviți și curați, erau aerisite iar temperatura era optimă.

d) Referitor la hrană și calitatea apei

Activitatea de hrănire a persoanelor private de libertate se realiza pe baza normelor de hrană specifice.

Mâncarea era adusă de la Penitenciarul București Rahova, cu o autoutilitară izotermă, în bidoane din inox. Ulterior, era preluată de personalul Centrului care o transporta cu un cărucior și era distribuită persoanelor private de libertate, la fiecare cameră în parte.

Masa se servea de trei ori/zi, iar de două ori/zi, se asigura dimineața și seara, apă caldă pentru prepararea unui ceai sau cafea.

Blocul alimentar al Centrului era format dintr-o singură cameră, dotată cu masă inox, aragaz, chiuvetă dublă inox, frigider pentru depozitarea probelor alimentare recoltate, cântar și dulap veselă. Tacâmurile erau din plastic și de unică folosință și erau depozitate în camerele de detenție.

Frigiderul pentru păstrarea probelor alimentare avea graficul de temperatură afișat în loc vizibil și completat la zi. Pentru asigurarea controlului calității hranei se recoltau la fiecare masă probe de alimente, care se păstrau timp de 48 de ore. La momentul efectuării vizitei, existau în frigider probe de alimente etichetate corect și corespunzând cu meniul din zilele anterioare. Au fost examinate probele de alimente, care au corespuns atât din punct de vedere organoleptic cât și ca aspect și gust.

La momentul vizitei, apa potabilă era corespunzătoare din punct de vedere cantitativ și calitativ (aspect menționat și de persoanele private de libertate intervievate).

e) Referitor la asistența medicală

Din verificarea documentelor puse la dispoziție a rezultat faptul că, asistența medicală primară se acorda în conformitate cu OMJ nr. 429/2012 și se asigura în incinta Centrului de Rețineră și Arestare Preventivă nr. 1. La cabinetul medical era angajat 1 medic cu specializarea medicină de familie, un medic stomatolog și 5 asistenți medicali de medicină generală.

Structura care asigura asistența medicală nu era subordonată Centrului, ci Direcției medicale din M.A.I.

Serviciul medical al Centrului funcționa în baza unei autorizații sanitare de funcționare, având ca obiectiv acordarea de asistență medicală generală și de asistență stomatologică.

Programul de lucru al medicului era de 7 ore/zi, în zilele lucrătoare.

Cadrele medii lucrau în ture, iar consultațiile medicale se acordau conform unui program zilnic organizat pe camere. Urgențele erau examinate cu prioritate, indiferent de programul consultațiilor medicale.

Accesul la consultații și tratament stomatologic se realiza conform programului zilnic, organizat de asemenea pe camere.

Din discuțiile purtate cu personalul medical a rezultat faptul că, orice urgență survenită în timpul programului de lucru al medicului era examinată de către acesta și dacă era cazul, era

îndrumată către un spital penitenciar sau din rețeaua Ministerului Sănătății, în funcție de natura afecțiunii.

În afara programului de lucru al medicului, continuitatea în acordarea asistenței medicale era asigurată de către cadrele medii care, examinau pacienții și eventual îi îndrumau la un spital din rețeaua Ministerului Sănătății, unde puteau beneficia de asistență medicală de urgență.

Centrul dispunea de autosanitară proprie, transportul persoanelor private de libertate la consulturi și/sau internări în alte unități spitalicești, făcându-se fie cu aceasta, fie prin apelarea serviciului 112.

Cabinetul medical era structurat astfel: biroul medicului, cabinetul personalului medical mediu, camera de recoltare și administrare a tratamentelor, camera de consultații și cabinetul stomatologic. Dotările cabinetului erau de tip standard (tensiometre, stetoscoape, pulsoximetru, glucometru, termometre, materiale sanitare de unică folosință etc.). **Cabinetul medical nu era dotat cu aparat E.K.G, monitor și defibrilator.**

Exista un stoc de medicamente minim pentru acordarea asistenței primare, care se aflau în termenul de valabilitate. Aparatul de urgență avea dotările de bază și era depozitat într-un dulap încuiat cu cheie. Trusa de prim ajutor era dotată minimal și se afla într-un loc vizibil și accesibil.

Camera de recoltare și administrare a tratamentelor era de dimensiune medie și era dotată cu următoarele: birou, chiuvetă, scaun pentru recoltare, pat consultații, cântar, dulapuri cu medicamente, dulap compartimentat cu medicamente pentru fiecare cameră în parte, frigider pentru medicamente care trebuiau păstrate la temperatură scăzută și lămpi cu ultraviolete.

La momentul efectuării vizitei, existau la cabinetul medical următoarele registre: registre de consultații, registre de tratament, registre ale pacienților aflați în refuz de hrană, registru de evidență a medicamentelor personale ale deținuților cu probleme cronice de sănătate, registru de consemnare a existenței mărcilor traumatice sau a semnelor fizice de rele tratamente/abuzuri sau tortură. **Nu exista registru de prescripție și administrare a medicamentelor psihotrope, procedura de administrare a acestora nefiind clar evidențiată.**

Afecțiunile medicale diagnosticate și tratate erau dintre cele mai diverse, de la simplă patologie medicală la hetero și autoagresiuni, afecțiuni psihiatrice sau datorate abuzului de

substanțe. Cele mai frecvente morbidități cronice erau: afecțiunile cardiace, digestive, metabolice și problemele psihiatrice.

Au existat cazuri de refuz de hrană, care au fost documentate corect la nivel scriptic și manageriate conform cu algoritmi medicali corespunzători și cazuri de hetero și autoagresiuni, care au fost corect evidențiate în registrele de evidență ale Centrului.

Asigurarea cu medicamente și materiale sanitare era realizată centralizat, prin sistemul de arondare la Penitenciarul Spital Rahova București. Nu au existat probleme în asigurarea necesarului de medicamente.

Alocarea persoanelor private de libertate la regim alimentar se realiza în funcție de afecțiunile medicale existente, la indicația medicului curant și era consemnată într-un registru. La momentul efectuării vizitei regimurile oferite pe criterii medicale erau: diabetic și desodat. Totodată, se asigura un regim alimentar special pentru persoanele private de libertate de religie musulmană.

f) Alte aspecte

La nivelul Centrului de Reținere și Arestare Preventivă nr. 1, existau atât la demisol cât și la parter, camere dotate cu frigider pentru depozitarea alimentelor persoanelor private de libertate cazate. Acestea erau individualizate pe fiecare cameră de detenție în parte.

Totodată existau și magazii pentru depozitarea îmbrăcăminteii persoanelor private de libertate, atât la demisol cât și la parter.

Centrul dispunea de curți de plimbare (1 la demisol și 2 la parter). **Curțile de plimbare de la parter nu erau dotate cu băncuță. De asemenea, nicio curte de plimbare nu era prevăzută cu acoperiș pentru condițiile meteorologice nefavorabile.**

Atât la nivelul demisolului cât și la parter, existau camere care asigurau dreptul la convorbiri telefonice a persoanelor private de libertate. Acestea erau dotate cu 4-6 aparate telefonice cu cartelă marca Telekom, registru convorbiri telefonice, registru cereri persoane private de libertate (convorbiri telefonice de trei ori/săptămână, 3 convorbiri/zi cu durata de 30 minute, conform unui program) și lista cu convorbirile telefonice.

Totodată, Centrul era prevăzută cu magazii pentru depozitarea îmbrăcăminteii persoanelor private de libertate.

De asemenea, la demisolul centrului se afla o cameră destinată desfășurării activității de tuns a beneficiarilor (dotată corespunzător și deservită de un cadru angajat), iar la parterul Centrului exista o bibliotecă care funcționa în baza unui program.

La momentul vizitei, nu au fost semnalate fapte de corupție în care să fi fost implicat personalul unității penitenciare și nu au fost aplicate sancțiuni disciplinare în ceea ce privește relația cadrelor cu persoanele private de libertate.

g) Aspecte rezultate din interviurile cu persoanele private de libertate

În cadrul interviurilor, aspectele invocate de persoanele private de libertate au vizat: condițiile de cazare; calitatea hranei; asigurarea dreptului la asistență medicală; asigurarea dreptului de a primi pachete. **Spre exemplu, s-au constatat următoarele:**

O persoană privată de libertate, a invocat că nu i s-a asigurat hrană lichidă și semilichidă, deși a suferit o operație la stomac, că a primit doar un pachet pe lună și că nu i s-a asigurat asistență medicală corespunzătoare.

Din discuțiile avute cu conducerea Centrului, persoana privată de libertate a fost transferată la Secția 4 Poliție, datorită declanșării procedurilor de dezinsecție, deratizare și dezinfecție.

Totodată, din examinarea documentelor puse la dispoziție s-a constatat faptul că, persoana privată de libertate a suferit o gastrectomie parțială, înainte de încarcerare. Regimul alimentar post-procedură implica consumarea de cantități mici de alimente la intervale scurte de timp (din 2 în 2 ore sau din 3 în 3 ore), dar nu necesita ca acestea să se afle în formă lichidă sau semilichidă.

În perioada în care s-a aflat la Centru, persoana privată de libertate a beneficiat de dreptul de a primi pachete. În acest sens, a primit alimente sub formă de pachet lunar, în greutate de 10 kg., cât și pachete suplimentare – 6 kg./lună, constând în: conserve, fructe, legume, suplimente alimentare și polivitamine.

De asemenea, persoana privată de libertate, a suferit în aceeași perioadă, un episod izolat de boală diareică acută, apărut după consumul unei conserve primite de acasă. După ce a fost consultată de medicul centrului, persoana privată de libertate a fost îndrumată către Spitalul de

Boli Infecțioase Matei Balș, unde a fost confirmat diagnosticul menționat. Ulterior, după administrarea unui tratament simptomatic, aceasta a fost redirecționată către Centru, în aceeași zi.

O altă persoană de libertate, a reclamat condițiile de cazare improprii (inexistența unei uși la cabina de toaletă, doar a unei perdele), hrana necorespunzătoare și existența rozătoarelor la curtea de plimbare.

Urmare a vizitării camerei unde era cazată persoana privată de libertate, s-a constatat **lipsa ușii de acces la cabina de toaletă, intimitatea acesteia fiind asigurată doar de o perdea.**

Referitor la hrană, aceasta era adusă de la Penitenciarul București Rahova, cu o autoutilitară izotermă, în bidoane din inox, care era ulterior preluată de personalul Centrului și era transportată cu un cărucior, fiind distribuită persoanelor private de libertate, la fiecare cameră în parte.

Masa se servea de trei ori/zi, iar de două ori/zi, se asigura dimineața și seara, apă caldă pentru prepararea unui ceai sau cafea. Pentru asigurarea controlului calității hranei se recoltau la fiecare masă probe de alimente, care se păstrau timp de 48 de ore. La momentul efectuării vizitei, existau în frigider probe de alimente etichetate corect și corespunzând cu meniul din zilele anterioare.

Au fost examinate probele de alimente, care au corespuns atât din punct de vedere organoleptic cât și ca aspect și gust.

În ceea ce privește existența rozătoarelor la curtea de plimbare, la momentul efectuării vizitei, nu s-a constatat la nivelul camerelor de cazare și a curților de plimbare, prezența insectelor dăunătoare sau a rozătoarelor.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului

RECOMANDĂ

conducerii Centrului de Reținere și Arestare Preventivă nr. 1

să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. dotarea corespunzătoare a cabinetului medical cu aparatură medicală, constând în achiziționarea unui E.K.G., monitor și a unui defibrilator, în vederea îmbunătățirii calității asistenței medicale.
2. crearea unui registru pentru evidența gestionării și administrării medicamentelor psihotrope, persoanelor private de libertate.
3. examinarea posibilității de iluminare a grupurilor sanitare, cu lumină artificială.
4. urgentarea montării unei uși de acces la grupul sanitar din camera P4., pentru asigurarea în totalitate a intimității persoanelor private de libertate.
5. dotarea curților de plimbare de la parter cu băncuțe necesare odihnei și relaxării persoanelor private de libertate și montarea unor acoperișuri la toate curțile de plimbare, care să asigure condiții optime de deplasare atunci când condițiile meteorologice sunt nefavorabile.

București, 24 octombrie 2016